

FUNDACJA GENERAL ELZBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
87-100 Toruń, ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl
NIP 956 16 25 127; REGON 870502736
KRS 00000 41692
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

listy i kł

syn:
Andrzej Banasiak
ul. Dobrosta
81-020 Gdynia

córka:
Zofia Wilkińska

87-100 Toruń ++

ojciec Banasiak Halina v. Niemczyk Zygmunt

ps. „Konowol”

M:1576/2507 Pom.

Toruń
pocz. Pom.
KOP PAPZYL-AK
Banasiak Stanisław

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

Banaszak Stanisław

T: N: 1576/2504 Pom.

Towarzystwo BAP - 2h/2-Ak

2609:

I/1. Relacja k. 2 s. 1-2

I/2. Dokumenty (sensu ścisłego) dotyczące osoby relatora k. 1 s. 1

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III/1 — Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 — Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 — Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 — Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 — inne... —

IV. Korespondencja

1) Korespondencja k. 4 s. 1-4
dotycząca relatora

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 13

VI. Fotografie

— slajdy i kompozycje graficzne

I/1. Delajja - Banasiak Stanisław:

1. Delajja - ośmiadeczenie Beaty Chromiec,
m.k.p. z 20. 06. 1994, omg. k. 1 s. 1
2. Informacja o działalności Stanisława
Banasiaka autorstwa Zofii Wilkimińskiej,
córki, m.k.p. omg. - data wpływu
22. 11. 2010 k. 1 s. 2

Oświadczenie.

W okresie pracy konspiracyjnej w WSK w Toruniu miałam kontakty z doktorem Stanisławem Bałusziakiem, którego żona była w obozie koncentracyjnym.

Pamiętam wynek rozmowy z nim, w której zwierzył mi się z polecenia jakie otrzymał od zwierzchnictwa zgłoszenia się (ujawnienia) działalności w A.D.

Nie było to zgodne z prawdą, chodziło natomiast o penetrację środowiska i bezpieczeństwo doktora.

Nie pamiętam dokładnie miejsca, ale przypuszczam że było to lato 1945 r.

20.6.1994 r.

Beata Chomińska

Stanisław Panonak urodził się 2.04.1910 r. w Sie-
rowiecinie - pow. Ostrołęk Wilkop.

Ojciec Władysław - był średnioziemiancem celującym
Matka Władysława prowadziła małe
gospodarstwo w Sierowiecinie i wydo-
mywała cwoje dzieci.

W latach 1934-1938 był studentem
lekarstwa medycyny na Uniwersytecie
Pomorskim.

W czasie wojny pod kierownictwem
marinałem - Niemcewiczem Zygmunt
działał w podziemiu w Szolichach
Warszawy.

Po wojnie pełnił funkcję lekarza
w Miejskiej Komendy P.O. w Toruniu
zmarł 8 marca 1946 r. - po wy-
padku monocyklowym.

Wojciech Wilczyński
(nie więcej mi wiadom)

odp. na list z 28.10.2010

-sob. 2.11/1 48

FUNDACJA	
*Archiwum i Muzeum Pomorskie	
Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek	
w Toruniu	
Wpłynęło dnia:	22.11.2010
L. dz.	3557/70m-110/10
Załączniki:	.....
Referent:	.....

1/2. Dokumenty relatora - Banasiaka
Stanisława:

1. Dokument PC II wydany 20.07.1945,
kserokop. oryg.

k. 1 s. 1

Polski Czerwony Krzyż

Dr. Stanisław Banaśiak... ur. 2. 4. 1910 r.

... stale zatrudniony(a) w Oddziale Szpitalnego

...skiego Czerwonego Krzyża w charakterze lekarza (skorne-wo

... prawo noszenia Oznaki Genewskiej (biała opaska z czerwonym krzyżem
... otrazona w pieczęć służbową Czerwonego Krzyża i numer niniejszej leg
... nacji) i pozostaje pod ochroną artykułów 9, 10,
... 13 Konwencji Genewskiej z dnia 27. VII. 1929 r.

... ważne do dnia 31 grudnia 1945 r.

m. p.

Pełnomocnik Zarz. Gł. PCK.
na Okręg (Oddział)
[Handwritten signature]

Torun, dnia 20. VII. 45 r.

Własnoręczny podpis właśc. legitym.

IV / 1. Korespondencja bieżąca w sprawie moletora:

1. Pismo Fundacji do A. Banasiaka z 30.08.2010 w sprawie działalności konspiracyjnej rodziców (Haliny i Stanisława), kronop. omg. k. 2 s. 1-2
2. Pismo B. Chomiś z 5.09.2010 - list elektroniczny - w sprawie St. Banasiaka, kronop. omg. k. 1 s. 3
3. Pismo Fundacji z 28.10.2010 do Z. Wilkiniskiej - prośba o inf. o Stanisława Banasiaka (odp. zob. z IV / 1 o. 1), kronop. omg. k. 1 s. 4

FUNDACJA
GENERALA ELŻBIETY ZAWACKIEJ

ARCHIWUM I MUZEUM POMORSKIE ARMII KRAJOWEJ

ORAZ WOJSKOWE SŁUŻBY POLEK
Toruń, 50 VIII 2010

BIURO FUNDACJI • 87-100 TORUŃ • UL. PODMURNA 93 • TEL. 0048 56 65 22 186
www.um.torun.pl/AK, www.zawacka.pl, fapak@wp.pl

KONTO: 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244 • KRS 00000 41692

Pan
Andrzej Banasiak
ul. Zbożowa 28 B m.7
81-020 Gdynia

odp. ma 1658 (mail)
zest.
zmiętych
fotokopie p. 82
schronot relacja
L. dz. 2332/Pan-510/10

Szanowny Panie !

Dziękuję za list i kserokopię dokumentu PCK śp. Stanisława Banasiaka. W opracowaniach dotyczących konspiracji pomorskiej Ojciec Pana niekiedy występuje pod nazwiskiem „Banasiak”.

W ostatnim liście nastąpiła pomyłka, bowiem w dokumentach naszego Archiwum imię śp. Matki Pana to na pewno Halina, chociaż w niektórych relacjach występuje jako Lilka, czyli pod swoim pseudonimem.

Na podstawie wstępnych poszukiwań można przypuszczać, iż Stanisław Banasiak był powiązany z organizacją „Grunwald”, z Polską Armią Powstania, Komendą Obrońców Polski i Armią Krajową. Najobszerniejsze informacje o Jego działalności podaje w swojej relacji p. Halina Szczepańska z d. Drużyńska, z którą Pana Rodzice nawiązali kontakt w 1940 r., po ucieczce Ojca Pana z obozu jenieckiego. Pani H. Szczepańska była dawną uczennicą Matki Pana. Początkowo działała w Komendzie Obrońców Polski. Była m.in. łączniczką Ojca Pana z Warszawą, dokąd wyjeżdżała z pocztą konspiracyjną; dostarczała do Warszawy niemieckie dokumenty (kenkarty, przepustki, akty zgonu), które zdobywała, pracując w Zarządzie Miejskim w Ciechocinku. Zdaniem p. Szczepańskiej Ojciec Pana kierował organizacją przerzutów z Pomorza na teren Generalnego Gubernatorstwa, organizował struktury AK, dostarczał talony umożliwiające wysyłanie paczek do obozów jenieckich i koncentracyjnych. Latem 1943 r., a także i później nastąpiła w Toruniu fala aresztowań wśród członków Polskiej Armii Powstania. Nazwisko Ojca Pana pojawiło się w zeznaniach jednej z członkiń PAP.

Pomorską konspirację charakteryzowało m.in. to, iż jedna osoba należała często do kilku organizacji, przynajmniej w początkowym okresie, a to z kolei pociągało aresztowania innych przy „wsypie” jednej organizacji.

Poza tym p. Szczepańska podaje, iż po ucieczce Ojca Pana przed aresztowaniem z Torunia, ukrywał się w Ciechocinku.

Nie posiadamy bliższych faktów dotyczących działalności po przerzucie na teren Generalnego Gubernatorstwa. Czy jest Pan w posiadaniu informacji na ten temat ?

Niestety nie żyją już współwięźniarki śp. Haliny.
Nie żyje także Pani prof. Elżbieta Zawacka.

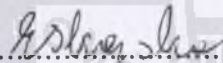
Być może, że zechce Pan skontaktować się z pp. Szczepańskimi, więc na wszelki wypadek podaję adres (już dość dawno nie mieliśmy z Nimi kontaktu; dawniej odwiedzali Fundacje co roku) :

Halina Szczepańska
ul. Smolna 9 m. 21
00-375 Warszawa

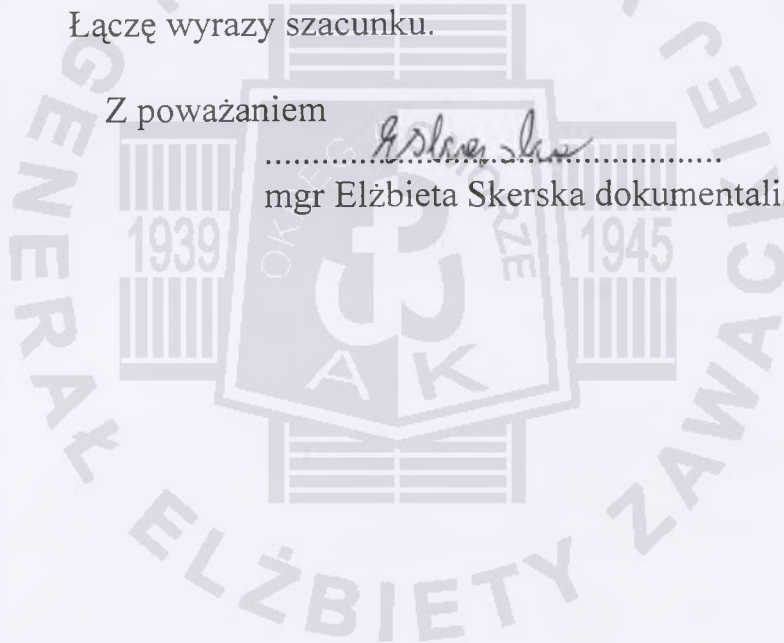
W załączeniu przesyłam najnowszy numer „Biuletynu” Fundacji i folder o śp. gen. bryg. prof. dr hab. Elżbiecie Zawackiej.

Łączę wyrazy szacunku.

Z poważaniem

mgr Elżbieta Skerska dokumentalistka

3

Opis w liście
ośro. B. Chomicz.
(poza Pani.)

Wydrukowane ze stron: poczta.wp.pl

Od: Beata Chomicz <bechom@wp.pl>

Do: <fapak@wp.pl>

Data: Niedziela, 5 Września 2010 22:21

Temat: (brak tematu)

6.09.2010 DRUKUJ
2368/Pan-24/10

Pani Elżbieta Skerska.

W odpowiedzi na list Pani zawiadamiam, że niestety nie mogę w sprawie dr S. Banasiaka pomóc. Znała go lepiej moja ciocia Janina Wilanowicz, ale w tamtych czasach starano się przekazywać jak najmniej wiadomości o członkach AK. Chyba nie wiedziałam czy i gdzie przebywał w G.G.

Rozmowę o planach jego ujawnienia się zapamiętałam, gdyż współczułam mu niewygodnego zadania "zmieniania skóry". Nie wiem też czy to polecenie wykonał, ale ze względu na dzieci "zaszczytna" walka w szeregach AL mogła go chronić przed represjami.

Pozdrawiam.

Beata Chomicz

FUNDACJA

GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ

ARCHIWUM I MUZEUM POMORSKIE ARMII KRAJOWEJ
ORAZ WOJSKOWEJ SŁUŻBY POLEK

Toruń, 28 X 2010

- prośba o uzupeł.
relacji S. Banasiaka
+ Biulet + folder
„schemat relacji”

L. dr. 3523/Pam-410/10

Pani
Zofia Wilkińska
ul. Witosa 2 C/35
87-100 Toruń

Szanowna Pani !

Gromadzę materiały do opracowania biogramów, które mają się ukazać w cz. 7 „Słownika biograficznego konspiracji pomorskiej 1939-1945”. Chciałabym umieścić tam biogram śp. dr. Stanisława Banasiaka. W związku z tym proszę Panią o udzielenie chociaż krótkich odpowiedzi na pytania zawarte w „schemacie relacji”. Pani informacje w połączeniu z materiałem posiadanym przez nas, umożliwią napisanie biogramu.

Obok biogramów umieszczamy zdjęcie żołnierza konspiracji i w związku z tym proszę o udostępnienie zdjęcia Ojca Pani. Posiadamy mało czytelną kserokopię zdjęcia Ojca Pani na dokumencie wydanym przez PCK dn. 20 VII 1945 r. Kserokopię tego dokumentu przesłał nam p. Andrzej Banasiak, który nam również udostępnił nr Pani telefonu.

Z góry dziękuję za pomoc. W załączeniu przesyłam ostatni nr „Biuletynu” Fundacji i informację o naszej działalności. Miło nam będzie odnowić dawne kontakty.

Łączę pozdrowienia i wyrazy szacunku. Z poważaniem

Elżbieta Skerska
Elżbieta Skerska dokumentalistka

BIURO FUNDACJI • 87-100 TORUŃ
UL. PODMURNA 93
TEL. 0048 56 65 22 186
www.um.torun.pl/AK, www.zawacka.pl, fapak@wp.pl

KONTO:
82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

KRS 00000 41692

*odp. zob. z. T/11
tel.*

FUNDACJA

GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ

ARCHIWUM I MUZEUM POMORSKIE ARMII KRAJOWEJ
ORAZ WOJSKOWEJ SŁUŻBY POLEK

Torun, 22 XII 2010

Pani
Zofia Wilkińska
Ul. Witosy
87-100 Torun

Szanowna Pani !

Bardzo serdecznie dziękuję za przysłanie danych oraz kserokopii zdjęcia
Ojca Pani, śp. Stanisława Banasiaka.

W naszym Archiwum materiały źródłowe na temat Jego walki z okupantem
w czasie II wojny światowej są opatrzone sygnaturą M:1576/2507Pom.

Planuję za rok wydanie „Słownika biograficznego konspiracji pomorskiej
1939-1945”, gdzie zostanie opublikowany biogram śp. Ojca Pani i na pewno
powiadomię Panią o tym fakcie.

Łączę pozdrowienia i wyrazy szacunku.

Z poważaniem

Elżbieta Skerska dokumentalistka

BIURO FUNDACJI • 87-100 TORUŃ
UL. PODMURNA 93
TEL. 0048 56 65 22 186

www.um.torun.pl/AK, www.zawacka.pl, fapak@wp.pl

KONTO:

82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

KRS 00000 41692

T: M: 1576/2507 Pom.

Toruń

Banasiała Stanisław

✓ Party informacyjne

k. 13

Banasiale Stanisław

Toruni
PAP

po jego uwięzieniu przed aresztowaniem przez
gestapo, udata się jego żonie zobowiązuje go
na 2 daleka na porządku września 1943
na Jakubskim Przedmieściu w Toruniu

zob.: T.: Banasiale Halina - K-164: mycie
z akt gestapo z przesłuchania H. Banasiala

KP-2/93

Pranasiał Stanisław

Tomu
PAP? ZWZ?

jesienią 1940 r. powrócił do Tomunia z niewoli
niemieckiej; prawdopodobnie utrzymał się, działając
w organizacji.

Wiosną 1943 r. gestapo przysłało go niegdyś
do mieszkania, zonię jego, Halinę, oddać
się go przestraszył (był w tym momencie nieo-
bezwzględny w domu), dzięki czemu udało się do GG.
i uciec do Ameryki.

zob. T.: Pranasiał Halina - K-164: rel. Armii
Faszkowskiej

KP-11/93

BANASIAK
BANASZAK

TORUN

3

kiat przygotowane fabryce papieru
dla J. Mohna do skierowania do GGW
Mohu nie zgodził się skorzystać z dwójki
ze względu na niedużo

rel. ustna P. Kubjacyk (córki Mohna)

J.M

adres Banarski - Wilkinski Zofia
ul. Witosza 2 C m 35, tel 48-25-78

Banarski

lekarz czy student medycyny
spisał się w Toruniu w 1942 r, wyjechał do Japonii
żona "dłha" chciała się do niego dostać,
z Japonii je na granicy

Banarski był w kontakcie z J. Kryś-
emicką, która wydewała materiały na
jego polecenia (recepty?). Także po
1942 - nie wiadomo, że jest już w Japonii,
skąd przysłał "Klientki"

inf od J. Kryśemickiej VI 1949 (w Toruniu)
Córka B. ma po się Wilkinska i mieszka

Lipno
Torun
PK 5

242-AK TORUŃ

BAMBI AK STAMISŁAW ps "KONOWAK"
lekarz z Torunia, zbiegł z obozu jenieckiego
pracował w konspiracji, dostarczał talony,
na które ~~dotychczas~~ ^{współano} pędził do obozów
jenieckich; represjonowany, ponosił opór
w Polakach;
po wojnie do Torunia nie powrócił

wp. relacji Haliny Szczęśliwej str. 2, 8 k-605

MSJ

Toruni
AK 7

Bonasiolu Stawislas
ps. "Kononiel"

Lelwos, w jego mieszkaniu w Toruniu mieszka
sja sluzynkie kontrolowane.

zob. T.: Slobha L., mig. Krouczech T | 2 | s. 7

HMM-98

++ Banasiak

mgr Banasiakowej, mel...

Grzegorz Banasiakowej, mel...
mgr Sam... Tomi...

mgr Tomaszewskiej, były Waldemar

mgr... 1946 w...
mgr... 1946 (dłko?)

mgr... 1946 (dłko?)

mgr... ma...
mgr... ale był dobrym
lekarzem, pomagał w...

am
FK 8

Pranawiale

dr

Tonu

9

Montalitonwaig się z mmi czoła Joduriga
Krypczyniska

T. Krypczyniska J. k. 7/8

Banaszaki Stanisław

Tomii
PRP 10

W 1943 gestapo próbowało go
aresztować (ofic. rezerwy), ale opuścił
Tomii i przedostał się do G. S. J. Kohn
uprzedzić go o możliwym możliwym
aresztowaniu. W l. 1942-43 współpra-
cował z Franciszkiem Watheran
pobieżowo w. „Grunwaldu”, potem
z W. L. K. M. St. confer wymieniła
go w przesłankach w gestapo.

zob. A. Gąsiorowski, Polska Armia
Powstańcza... Tomii 1937, s. 96, 100
MX 10

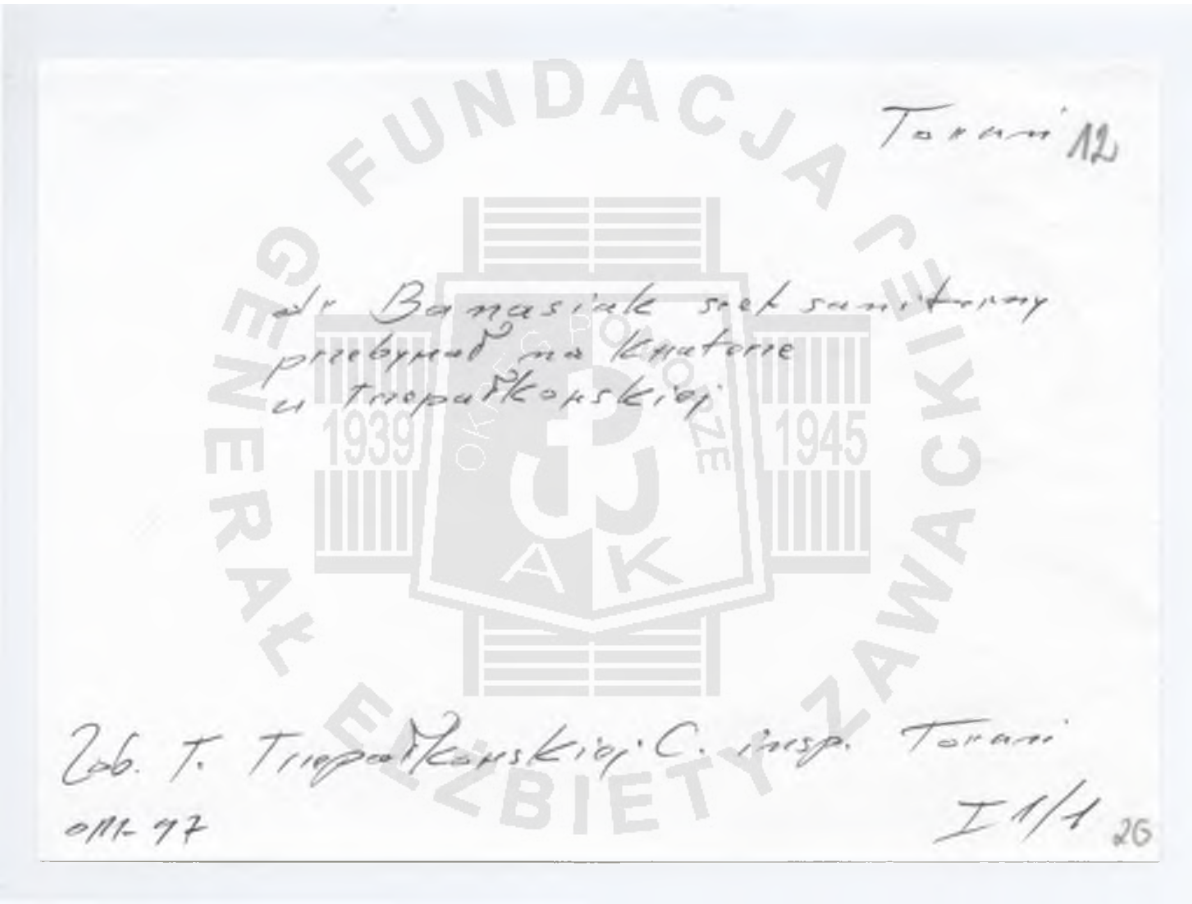

+ Banasiak Stanisław
ps. "Kamowal"

Tomii M
K.O.S. 212

lekarz, mgr Halimy; w kompanii
własności walczą w randze st. por.
rez.; wkrótce rozpoczął działalność
konsp. partyk. w PWP, potem ZWZ-AK,
pełniąc funkcję szefa sanitarnego
Obw. Tomii i Lipska. Zginął w czasie
ucieczki przed UB w 1946

zob. Delaję członków konspiracji
pomorskiej w l. 1939-1945, Tomii
2000, s. 278-289, 289.
tek. IX 110

Taran 12

dr Banasiak sekretarz
przebywał na kwaterze
w Trapatkowskiej

Zob. T. Trapatkowskiej C. Posp. Taran

011-97

I 1/1 26

dr Bamasik (i.m.) ^(Bgnasiak) 4/1 Tomini 13

"Był lekarzem N.O po wojnie
zajmł w zasadzce na sosie"

zob. relacja Mohm Jan 2.1/15.2,8
T:W: 165/774 Tom. Tomini

1981, '12

Bonasiak Stanisław

